

**PEDAGOŠKI
PROGRAMI
LJUBLJANSKEGA
GRADU**

**ZA ŠOLSKO LETO
2026/27**

JAVNI ZAVOD
LJUBLJANSKI
GRAD

PEDAGOŠKI
PROGRAMI
2026/2027

PREDŠOLSKI
OTROCI

OTROCI
I. TRIADE
OSNOVNE
ŠOLE

OTROCI
II. TRIADE
OSNOVNE
ŠOLE

OTROCI
III. TRIADE
OSNOVNE
ŠOLE

SREDNJEŠOLSKA
MLADINA

PREDŠOLSKI IN PRVA TRIADA OŠ:

POTEP MED PRAVLJICAMI	6
ISKANJE ZMAJEVEGA ZAKLADA	8
ZMAJ Z LJUBLJANSKEGA GRADU	9
FRIDERIK IN ZMAJ	10
FRIDERIK, GRAJSKA PODGANA	12
FRIDERIK, POVEJ MI ZGODBO!	14
ZAVOZLANKE	16

PREDŠOLSKI, PRVA IN DRUGA TRIADA OŠ:

LUTKO • TECH	17
--------------	----

PRVA IN DRUGA TRIADA OŠ:

GRAJSKI CHEF	18
POBEG VITEZA ERAZMA	19
FRIDERIK IN LOV NA ZAPORNIŠKO ŠTEVILKO	20
VITEŠKA ŠOLA	22

DRUGA IN TRETJA TRIADA OŠ:

PO POTEH CESARJA FRIDERIKA III. HABSBURŠKEGA	23
--	----

TRETJA TRIADA OŠ IN SREDNJEŠOLCI:

ČASOVNI STROJ	24
IZZA GRAJSKIH REŠETK	25
POT NA ŠANCE IN ARHITEKT JOŽE PLEČNIK	26
LUTKOLOGIJA	27
RAZSTAVA SLOVENSKA ZGODOVINA	28
UMETNIŠKA SVOBODA	29

PREDŠOLSKI, OSNOVNOŠOLCI IN SREDNJEŠOLCI:

MOJA LJUBLJANA	30
Z ODRA V MUZEJ	31
LUTKOTEKA	32

Vabljeni!

**Spoštovani
ravnatelji,
profesorji,
učitelji in
vzgojitelji,**

na Ljubljanskem gradu nikoli ne zmanjka zgodb in prav jaz sem tisti, ki jih najraje odkrivam in pripovedujem. Sem Friderik, glavna grajska podgana, varuh skrivnosti in kronist grajskega dogajanja. Dobro poznam vsak kotiček in marsikatero zgodbo, ki se skriva med starimi zidovi.

Ena izmed zgodb, ki jo lahko še vedno doživite, pa se počasi poslavlja. Prostorska projekcija izbranih del slovenskih ilustratorjev z naslovom **Ko ilustracije oživijo** (stran 37) bo na ogled le še do 10. januarja 2027, in sicer v okviru vodenege programa **Potep med pravljicami** (stran 6), ki je namenjen vrtcem in šolam. Zaradi velike priljubljenosti bo program po koncu prostorske projekcije ostal v ponudbi, vsebinsko pa bo nadgrajen in poglobljen v svet slovenskih ljudskih pravljic.

Priznam, morda je še malo prezgodaj, da bi to delil z vami, pa vendar ne morem iz svoje kože. Na gradu že pripravljamo **ново razstavo o zgodovini Ljubljanskega gradu**, ki bo zaživela v prostorih nekdanje smodnišnice.

**ČAS JE ZA
AKCIJO!**
Pridružite
se mi.

A še preden pride na vrsto kaj novega, vas moram opozoriti, da si lahko do decembra 2026 tam ogledate obstoječo razstavo **Slovenska zgodovina**, ki se počasi poslavlja. Nova razstava bo na ogled v prihodnjem šolskem letu, sam pa že komaj čakam, da vam o njej povem še več.

Z vami bi z veseljem delil še veliko grajskih zgodb. Da bogata snovna in nesnovna dediščina ne bi utonila v pozabo, smo z grajskimi sodelavci pripravili novo knjižico pedagoških programov Javnega zavoda Ljubljanski grad za šolsko leto 2026/2027.

Ob koncu šolskega leta vas vabimo tudi na dogodek **Pedagogi na grajskem obisku**, kjer vam bomo predstavili pedagoške programe in grajsko ponudbo.

Za dodatne informacije in rezervacije nam pišite na virtualni-grad@ljubljangrad.si ali nas pokličite na 01 232 99 94.

Veselimo se vašega obiska!

Na snidenje,
vaš Friderik z grajskimi sodelavci

POTEP MED PRAVLJICAMI

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4,5 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 6 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

Na vzpetini nad Ljubljano stoji mogočen grad, ki že stoletja varuje svoje skrivnosti. Njegove kamnite stene, stolpi in hodniki skrivajo številne zgodbe o pogumnih junakih in skrivnostnih dogodkih, ki so burili domišljijo ljudi že dolgo, preden so jih zapisali; prav tako kot slovenske ljudske pravljice.

Skupaj bomo raziskovali, kako se zgodbe prenašajo iz roda v rod in kako so si skozi čas nekatere našle pot v knjige. Spregovorili bomo o pomembnosti ilustracij ter o avtorjih, ki so s svojim slikarskim slogom zaznamovali slovenske pravljice.

Spoznali bomo, o čem pripovedujejo ljudske pripovedi ter prisluhnili zgodbam iz slovenskega ljudskega izročila.

OGLED PROSTORSKE PROJEKCIJE SLOVENSКИH ILUSTRACIJ JE NA VOLJO DO 10. JANUARJA 2027

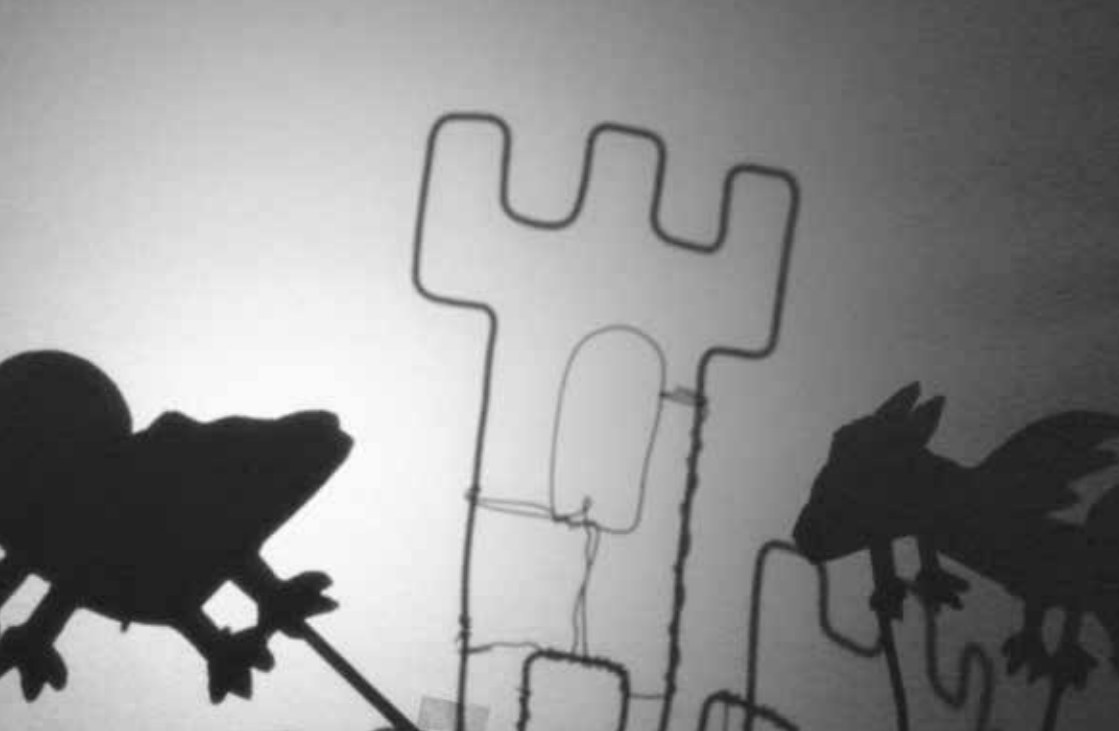
PRAVLJICE SO MOJE NAJLJUBŠE SKRIVNOSTI ...

Ob koncu se bomo sprehodili po posebni razstavi, ki v prepletu sodobnih tehnologij ponuja doživetje izbranih del slovenskih ilustratorjev v prostorski projekciji in z izbranim ambientalnim zvokom. Razstava je postavljena v čaroben prostor grajskih Kazemat.

OPOZORILO

Projekcija vključuje prizore z utripajočimi svetlobnimi učinki, ki utegnejo učinkovati na tiste, ki zaradi občutljivosti na svetlobo lahko doživijo epileptični napad ali so dovzetni za druge oblike tovrstne občutljivosti.

**ŽE 500 LET
LET GA
IŠČEM**

PŠ
vrtec **I.**
triada

ISKANJE ZMAJEVEGA ZAKLADA

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4,5 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
6 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most
pred glavnim vhodom

Legende pravijo, da zmajeva družina domuje na Ljubljanskem gradu. Grajski zmajček Franci je eden tistih zmajev, ki se obiskovalcev veseli, jim rad pomaga in pušča sledi, da bi radovednežem pomagal pri raziskovanju grajske zgodovine. Skupaj se bomo napotili po njegovih sledeh in raziskali grad, sledili bomo njegovim sporočilom in reševali naloge, ki nam jih bo dal Franci.

Vodeni ogled »Iskanje zmajevega zaklada« je namenjen predšolskim skupinam in učencem prve triade osnovnih šol; pri njem se vsebinsko dopolnjujeta in prepletata dva svetova – pravljični in stvarni. Pri iskanju zaklada je v veliko pomoč grajski vodnik, opremljen z raznovrstnimi pomagali. Učenci aktivno sodelujejo pri reševanju zmajevih nalog in nestrno čakajo na odkritje zaklada, ki ga prejmejo v spomin.

ZMAJ Z LJUBLJANSKEGA GRADU

PŠ
vrtec **I.**
triada

Zmaji se pojavljajo v različnih kulturah po svetu, zmaj pa je tudi simbol Ljubljane in Ljubljanskega gradu, zato si zasluži, da ga otroci поблиže spoznajo. Na ogledu grajskih prostorov skušamo poiskati zmajeva skrivališča in najti sledove, ki jih je zmaj pustil za seboj. V kapeli sv. Jurija otrokom povemo legendo o Juriju – preprostemu mladeniču, ki je premagal zmaja in tako rešil Ljubljano.

Sledi delavnica za ustvarjalne, kjer otroci po nasvetih lutkovnih mojstrov izdelajo plosko lutko zmaja.

KAJ?

Ustvarjalna delavnica

KAKO DOLGO?

90 minut

KOLIKO?

Cena: 6 EUR/osebo

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
7,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most
pred glavnim vhodom

FRIDERIK IN ZMAJ

PREDSTAVA

KAJ?

Lutkovna predstava

KAKO DOLGO?

30 minut

KOLIKO?

Cena: 5 EUR/osebo*

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 6,5 EUR/osebo*

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

Ljubljana ima v svojem grbu grad, na njegovem najvišjem stolpu pa čepi zmaj. Legend o tem, kako se je znašel tam, je mnogo.

Le katera je prava? Friderik pozna odgovor, saj je bil tu, še preden je na griču stal mogočen grad. Takrat je v teh krajih živel krvoločni zmaj. Da bi meščani ohranili mir v deželi, so ga hranili, a ko je zmanjkalo živine, je neusmiljena zverina terjala po eno deklico na leto. Napočil je čas, ko je bila na vrsti prelepa Marjetica. To je na uho prišlo tudi Frideriku, ki se je podal na neustrašno reševanje deklice in pomagal pogumnemu vitezu Juriju, da je neusmiljeno zverino končno spravil k pameti. Kaj se je zgodilo z zmajem, pa izveste, če prisluhnete zgodbi.

Predstava je nastala po motivih slikanice Friderik, zmaj, cesarica in legionar. V njej se bomo sprehodili po preteklosti, se dotaknili pomembnih zgodovinskih dogodkov, povezanih z Ljubljanskim gradom, ter se skozi zgodbo spoznali z legendo o sv. Juriju in zmaju, ki je močno povezana z Ljubljano.

REŠIL
TE BOM,
MARJETICA!

*Minimalno število oseb je 60.

PREDSTAVA IN VODENI OGLED

KAJ?

Lutkovna predstava in izbrani vodeni ogled Ljubljanskega gradu

KAKO DOLGO?

120 minut

KOLIKO?

Cena: 9,5 EUR/osebo*

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 11 EUR/osebo*

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

FRIDERIK, GRAJSKA PODGANA

PREDSTAVA

KAJ?

Lutkovna predstava

KAKO DOLGO?

30 minut

KOLIKO?

Cena: 5 EUR/osebo*

Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
6,5 EUR/osebo*

KJE?

Zbirno mesto: most
pred glavnim vhodom

Friderik ni običajna podgana ali ena od mnogih, ki prebivajo na Ljubljanskem gradu, ampak je pravi gospod in grajska legenda. Na gradu živi že stotine let, pozna vse skrivne prehode in ječe, videl je vse, kar se je na gradu dogajalo. Kličejo ga Friderik Prvi, ker je pri vsem prvi. Bil je na prvi bojni črti, ko so Ljubljano napadli Turki. Ko so v Napoleonovih časih grad zasedli Francozi, se je prvi naučil peči francoske rogljičke, in govori se, da se je prvi tudi poljubljal po francosko. Spoznal je vse zapornike, ki so bili zaprti v grajskih ječah, in nekaterim tudi pomagal na »smrdljivo« svobodo.

Lutkovna predstava, nastala po prigodah, zapisanih v slikanici Friderik, grajska podgana, bo otroke popeljala v skrivnostni svet Ljubljanskega gradu. Najboljši grajski vodnik, podgana Friderik, ki na gradu prebiva, že odkar ta stoji na Grajskem griču, bo predstavil zgodovino gradu in mesta, pomembne dogodke, ki so se pripetili, in pomembne osebnosti, ki so povezane z zgodovino gradu. In vse to na igriv in zabaven način namiznega lutkovnega gledališča.

**TUDI JAZ
NASTOPAM V
SVOJI LUTKOVNI
PREDSTAVI**

*Minimalno število oseb je 60.

PREDSTAVA IN VODENI OGLED

KAJ?

Lutkovna predstava in izbrani
vodeni ogled Ljubljanskega gradu

KAKO DOLGO?

120 minut

KOLIKO?

Cena: 9,5 EUR/osebo*

Cena s povratno vozovnico
za vzpenjačo: 11 EUR/osebo*

KJE?

Zbirno mesto: most
pred glavnim vhodom

FRIDERIK, POVEJ MI ZGODBO

PREDSTAVA

Nastopata: **Žiga Bunič in Vanja Iva Kretič**
Izbor slovenskih ljudskih pravljic: **Irena Cerar**

KAJ?

Lutkovno-pripovedovalska predstava

KAKO DOLGO?

30 minut

KOLIKO?

Cena: 5 EUR/osebo*

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 6,5 EUR/osebo*

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

Friderik je grajska podgana, ki na Ljubljanskem gradu živi že vse svoje življenje, zato ni čudno, da pozna sleherni zgodbo, ki se je pripetila za grajskimi zidovi. Poleg zgodb obožuje vse, kar diši po jedaci. Prav njegov dober nos za tovrstne reči je botroval srečanju s popotnikom Žigom, ki poleg obiskovanja tujih krajev rad prisluhne zgodbam, še posebno če te pripovedujejo o hrani.

Friderik ima, poleg čokolade, rad vse iz pečice, še najrajši rogljičke, nič manj pa mu ne teknejo potica, piškoti z marmelado, kruh z medom ... V zameno za izkazano gostoljubje, mu Žiga ponudi na izbiro dve zgodbi. Friderik ima priložnost izbrati okusno darilo; njegovemu izboru bo sledila primerna pravljica. Da bi dobro izbral, da zgodba ne bi bila dolgočasna ali prekratka, pa tudi ne strašna ali preveč sladka, potrebuje vašo pomoč!

TAKE
O HRANI
IMAM
NAJRAJE

*Minimalno število oseb je 60.

PREDSTAVA IN VODENI OGLED

KAJ?

Lutkovna predstava in izbrani vodeni ogled Ljubljanskega gradu

KAKO DOLGO?

120 minut

KOLIKO?

Cena: 9,5 EUR/osebo*

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 11 EUR/osebo*

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

**KDO MISLITE,
DA JE VEČJI:
JAZ ALI
NAŠE NAJSTAREJŠE
LUTKE?**

ZAVOZLANKE

**KAJ?!
UKRADLI SO
LUTKE?!**

PŠ vrtec **I.** triada

KAJ?

Vodeni ogled –
lutkovna detektivka

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4,5 EUR/osebo
Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
6 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most
pred glavnim vhodom

Ponoči so Ljubljanski grad obiskali
nepripravi in iz Lutkovnega muzeja
odnesli več dragocenosti, zato so na gradu izdali razglas:
»Potrebujemo pogumne pomočnike pri iskanju lutk
in razpletanju napete lutkovne detektivke!«

Otroci pri lutkovnih junakih, kot so Gašperček, Žogica
Marogica, Ostržek, Pavliha ter drugi lutkovni kljukci, iščejo
namige, ki vodijo do ukradenih lutk. Ko jih najdejo, z njimi
zaigrajo na muzejskih odrih.

Tako skozi igro spoznavajo slovensko lutkovno zgodovino,
različne lutkovne tehnike in širijo svoje znanje o lutkovni
umetnosti.

LUTKO • TECH

PŠ vrtec **I.** triada **II.** triada

Lutkovni muzej hrani najstarejše slovenske lutke. So vse
enake? Kako z njimi ravnamo, kako jih poimenujemo in kako
oživljamo?

Otroci v družbi s slovenskimi lutkovnimi junaki spoznajo
lastnosti in razlike med lutkovnimi tehnikami (marionete,
ročne lutke, senčne lutke ...) ter hkrati veliko izvedo
o slovenski lutkovni zgodovini, lutkovnih uspešnicah,
najpomembnejših ustvarjalcih in posebnostih slovenskega
lutkarstva v širšem evropskem kontekstu.

Po ogledu se tudi sami preizkusijo kot lutkarji na muzejskih
odrih.

KAJ?

Vodeni ogled –
spoznajmo lutkovne tehnike

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4,5 EUR/osebo
Cena s povratno
vozovnico za vzpenjačo:
6 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most
pred glavnim vhodom

**DOBER,
DOBER,
DOBER
TEK!**

GRAJSKI CHEF

KAJ?

Doživljajska kulinarična delavnica

KAKO DOLGO?

90 minut

KOLIKO?

Cena: 7,5 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 9 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

V številnih grajskih zgodbah nastopajo mogočni cesarji, pogumni vitezi, lepe princese in strašni zmaji ... Le redki pa poznajo nič manj zanimive in razburljive skrivnosti srednjeveških kuhinj. Številnih jedi, ki jih imamo danes na jedilniku, takrat še niso poznali. Uživali pa so tudi nenavadne jedi, kakršnih danes ne poznamo več. Bi si tudi vi želeli stopiti v čevlje grajskega chefa in se preizkusiti v pripravi srednjeveških receptov?

Prek različnih izzivov in interaktivnih predmetov bomo spoznavali srednjeveško kuhinjo, odkrivali najbolj nenavadne recepte tistega časa, se poučili o prehranjevalnih navadah različnih družbenih slojev, bontonu za mizo in o tem, kako so nekdanj skrbeli za higieno, ter pripravili jed, ki bi šla v slast samemu cesarju. Na koncu pa se bomo še prav gosposko pogostili!

**SVOBODA JE TAM,
KJER SMRDI!**

POBEG VITEZA ERAZMA

Po pripovedi ene izmed legend je znamenitega viteza Erazma Predjamskega usoda pripeljala tudi na Ljubljanski grad. V tukajšnje plemiško ječo ga je dal zapreti sam cesar, saj naj bi Erazem v napadu besa ubil poveljnika cesarske vojske. A pustolovski duh vitezu ni dal miru in začel je kovati načrt o pobegu. To pa le ni tako preprosto, kot se zdi na prvi pogled, za uspešen pobeg je namreč treba dodobra preučiti ves grad.

S pomočjo zemljevida, na katerem se skrivajo različni namigi za uspešen pobeg, se otroci v družbi grajskega vodnika odpravijo na pustolovsko popotovanje po gradu, ki jih naposled pripelje do skrivnega izhoda; pri tem temeljito spoznajo grad, njegovo preteklost, obrambne funkcije in arhitekturne posebnosti. Ker pa je bil Erazem predvsem vitez, se bomo pogovarjali tudi o tem, kdo je sploh lahko postal vitez ter kakšni so bili viteška šola, viteški kodeks in viteška bojna oprava.

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4,5 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 6 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

ŠPORTNI DAN

FRIDERIK IN LOV NA ZAPORNIŠKO ŠTEVILKO

KAJ?

Športni dan

KAKO DOLGO?

90 do 120 minut

KOLIKO?

Cena: 4,5 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 6 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom. Prezem vreče je v Info centru.

Friderik je najbolj ljubka grajska podgana. Že dolga leta prebiva na Ljubljanskem gradu, zato ni čudno, da pozna vsak njegov skrit kotiček. Da je še vedno tako mladosten, pripomore zagotovo tudi to, da zelo rad raziskuje grad in okolico ter se rekreira na Grajskem griču. Ob izvajanju viteških veščin, nalog in izzivov ter igri v prijetnem grajskem gozdu pa se boste lahko razgibali tudi vi!

Preživite zabaven in poučen športni dan. Izvedete ga po Friderikovih navodilih samostojno ali v spremstvu grajskega vodnika. In kot vemo: v slogi je moč! Če boste dobro sodelovali in vam bo uspelo ugotoviti zaporniško številko Erazma Predjamskega, vas na koncu čaka še nagrada. Podajte se na nepozabno športno doživetje!

ŠPORTNO-KULTURNI DAN

FRIDERIK IN LOV NA ZAPORNIŠKO ŠTEVILKO

Preden se podate na potep po Grajskem griču in okolici Ljubljanskega gradu, vas bo grajski vodnik popeljal po zgodovini te poznosrednjeveške utrdbe, nato pa se boste samostojno podali na lov na zaporniško številko.

OPOMBA

Naloge se izvajajo samostojno pod vodstvom učiteljev. Izvajanje nalog in igra z rekviziti na svojo odgovornost.

**PRIDEM
TAKOJ
ZA VAMI!**

KAJ?

Športno-kulturni dan

KAKO DOLGO?

120 do 150 minut

KOLIKO?

6 EUR/osebo
Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 7,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

VITEŠKA ŠOLA

IZZIVAM
VAS NA
VITEŠKI
DVOBOJ!

Vitezi so bili pogumni srednjeveški bojevniki, živeli so pustolovsko in razburljivo življenje. Pred sovražniki so neustrašno branili ozemlje svojega gospodarja, se zavzemali za šibke in nemočne ter neutrudno preganjali hudodelce. Vitez pa ni mogel postati vsak. Le izbranci so se lahko udeležili viteške šole, v kateri sta bila na preizkušnji njihova pogum in dobrosrčnost, in le tisti, ki so uspešno opravili vse naložene izzive, so si na koncu prislužili viteški naziv.

KAJ?

Ustvarjalna delavnica

KAKO DOLGO?

90 minut

KOLIKO?

Cena: 6 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico
za vzpenjačo: 7,5 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most
pred glavnim vhodom

Na potepu po gradu bomo izvedeli veliko zanimivosti iz življenja vitezov, kot so: kdo so bili izbranci, ki so lahko postali vitezi, kako je potekala viteška šola, kdo je bil paž in kdo oprda, kako je potekala slovesna razglasitev viteza in kakšen je bil viteški kodeks, ki so ga morali spoštovati prav vsi vitezi. Nato pa bomo na ustvarjalni delavnici izdelali najbolj prepoznaven simbol pogumnega srednjeveškega bojevnika – meč ter se v viteški mali šoli tudi sami preizkusili v njegovem vihtenju.

V sklopu Grad na obisku je odslej na voljo tudi prilagojen program Viteške šole. Obiskal vas bo grajski vitez, ki bo otrokom s pomočjo različnih viteških predmetov približal svet viteštva. Na koncu si bo na ustvarjalni delavnici vsak izdelal svoj viteški meč, se preizkusil v rokovanju z njim in – kdo ve, morda se najbolj pogumni celo pomerijo z vitezom v čisto pravem viteškem dvoboju!

PO POTEH CESARJA FRIDERIKA III. HABSURŠKEGA

Cesar Friderik III. Habsburški je bil leta 1440 izvoljen za nemškega kralja, leta 1452 pa je postal cesar Svetega rimskega cesarstva. Bil je zadnji cesar, ki ga je okronal papež, in prvi Habsburžan na tem položaju. V svojo last je prejel tudi Ljubljanski grad, ki je tako postal deželnoknežji grad.

Namen vodnega ogleda je prepoznati zgodovinsko vlogo mesta in gradu ter njuno povezanost, spoznati tedanje navade ter razslojenost družbe, ki je določala tudi način oblačenja in bonton. Skupaj bomo odkrivali odgovore na številna vprašanja, kot so: so ob sklepanju pogodb med seboj res delili zausnice, ker so verjeli, da si bodo tako dogovor, ki so ga sklenili, lažje zapomnili? So na srednjeveških gradovih in dvorih res po mili volji praznovali ter prirejali veličastne pojedine? Kakšne specialitete so si privoščili premožni in kaj so imeli na jedilniku revnejši sloji? Poleg tega pa bomo spoznavali številne zanimivosti iz življenja Habsburžanov – mogočne dinastije, ki je več stoletij vladala tudi večini ozemlja današnje Slovenije.

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4,5 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico
za vzpenjačo: 6 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most
pred glavnim vhodom

GRAJSKIH KAZNJENCEV NI VEČ, SAMO ŠE JAZ SEM OSTAL!

ČASOVNI STROJ

POTOVANJE SKOZI ČAS NI VEČ ZNANSTVENA FANTASTIKA.

»Časovni stroj« udeležence na vodenem ogledu popelje skozi šest prelomnih obdobij, ki so zaznamovala zgodovino Ljubljanskega gradu in razvoj našega mesta. Na vsaki od »časovnih postaj« jih pričaka druga osebnost in jim predstavi »svoje« obdobje.

Sprehod se začne v rimski Emoni in se nadaljuje v času, ko se v spopade med pogani in kristjani »vmeša« sv. Jurij in premaga strašnega zmaja. Srednji vek pripelje na Ljubljanski grad cesarja Friderika III. Habsburškega in tudi kakšno dvorno damo. Predstavnik Napoleonovih Ilirskih provinc je seveda vojak. 19. stoletje pomeni za Ljubljanski grad temačno obdobje s kaznilnico in kaznjenci, 20. stoletje pa mineva v znamenju nekaterih velikih imen, med katerimi izstopa nekdanji ljubljanski župan Ivan Hribar. Kostumirani predstavniki vseh naštetih obdobij ustvarijo prav posebno razpoloženje, ki je poučno in zabavno hkrati. Vstopite na grajski »časovni stroj«!

- KAJ?** Doživljajski vodeni ogled
- KAKO DOLGO?** 60 minut
- KOLIKO?** Cena: 7,5 EUR/osebo
Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 9 EUR/osebo
- KJE?** Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

IZZA GRAJSKIH REŠETK

Na doživljajskem vodenem ogledu »Izza grajskih rešetek« uvodoma prisluhnemo kaznjencu, ki je ujetništvo na gradu preživel v 19. stoletju, v času kaznilnice, nato pa skočimo še dlje v preteklost in občutimo sramoto, ki je doletela Ljubljancanko pred skoraj pol tisočletja. Že pogled v ječo na prostem nam pove, da se je morala čarovništva obsojena Anica hudo pregrešiti. Rabelj Hans pa ni ob njej z namenom, da bi ji lajšal tegobe. Pri skrivnem izhodu spoznamo, kakšna usoda bi doletela plemiča Erazma, če ne bi prav zvito pobegnil iz grajskega ujetništva. Na koncu srečamo še politična obsojenca, ki sta bila zaprta na Ljubljanskem gradu, italijanskega revolucionarja in Ivana Cankarja, ki se mu je hudo zareklo zoper cesarsko oblast.

S pomočjo kratkih igranih prizorov občutimo vse njihove tegobe, grajski vodnik pa te zgodbe poveže in tako predstavi celovit razvoj kaznovanja od konca srednjega veka in v pripoved vplete tudi vlogo Ljubljanskega gradu. Pokukajte skozi grajske rešetke in spoznajte nekoliko temačno in skrivnostno plat burne grajske preteklosti!

- KAJ?** Doživljajski vodeni ogled
- KAKO DOLGO?** 60 minut
- KOLIKO?** Cena: 7,5 EUR/osebo
Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 9 EUR/osebo
- KJE?** Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

**SKORAJ
BI OSTAL
BREZ GRAJSKE
STREHE NAD GLAVO!**

POT NA ŠANCE IN ARHITEKT JOŽE PLEČNIK

Arhitekt Jože Plečnik je tudi za Ljubljanski grad izdelal številne načrte prenove. Med njimi je treba izpostaviti predvsem njegov neuresničeni projekt slovenske akropole, ki naj bi postala simbol vsega naroda. Sredi tridesetih let je lahko skromneje prezidal samo Šance – mestno trdnjavo iz 16. stoletja, ki so bile skupaj s stolpom Padav najskrajnejša točka grajske obrambe.

Po uvodni predstavitvi razgibane zgodovine Ljubljanskega gradu grajski vodnik skupino seznanjajo s Plečnikovimi izvedenimi in neizvedenimi načrti v povezavi z gradom in Grajskim gričem. Predstavi ji projekt obnove Šance in materiale, ki jih je arhitekt uporabil pri obnovi. Na koncu se skupaj povzpnejo na Razgledni stolp, ki je odlična točka za ogled nekaterih mojstrovih del v Ljubljani: NUK-a, Tromostovja, Tivolija in po njegovih načrtih prenovljenega Kongresnega trga.

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4,5 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 6 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

LUTKOLOGIJA

Kdo pravi, da so lutke le za otroke? Lutkovna umetnost je prava znanost in resna umetnost, ki ima pri nas več kot stoletno tradicijo.

Lutkarstvo se vseskozi prepleta z glasbo, literaturo, slikarstvom, kiparstvom, zgodovino ... in tako ustvarja prave celostne umetnine. Ko lutke dobi v roke restavrator, pa mu pomaga celo naravoslovje. Učenci odkrivajo lutkovno umetnost z različnih vidikov, skozi zgodbe o lutkovnih predstavah, umetnikih in literarnih predlogah ter spoznavajo ljudsko tradicijo, zgodovino in umetnost.

KAJ?

Vodeni ogled

KAKO DOLGO?

60 minut

KOLIKO?

Cena: 4,5 EUR/osebo

Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 6 EUR/osebo

KJE?

Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

NAPOVEDUJEMO.
RAZSTAVA SLOVENSKA ZGODOVINA SE KONČUJE.
PRIHAJA NOVA STALNA RAZSTAVA
O ZGODOVINI LJUBLJANSKEGA GRADU.

RAZSTAVA SLOVENSKA ZGODOVINA

KAJ?
 Vodeni ogled
KAKO DOLGO?
 60 minut
KOLIKO?
 Cena: 4,5 EUR/osebo*
 Cena s povratno vozovnico za vzpenjačo: 6 EUR/osebo
KJE?
 Zbirno mesto: most pred glavnim vhodom

*Pri vodenem ogledu razstave Slovenska zgodovina se obračuna cena 4,5 EUR na osebo (v skupini najmanj 10 in največ 20 oseb), pri kombinaciji s kakšnim drugim programom iz pedagoške ponudbe je potrebno doplačilo 30 EUR na skupino.

Območje današnje Slovenije ima bogato zgodovino, saj najstarejši in redki sledovi človeške navzočnosti na njem segajo okoli 200.000 let v preteklost. Od takrat je bil ta košček zemlje na križišču naravnih poti med Alpami, Jadranom in Panonijo stičišče različnih kultur in ljudstev, ki so nam s svojimi dejanji in načinom življenja zapustili raznoliko dediščino. Vas zanima, kako so živeli praljudje, kdaj so se sem naselili Slovani, kako so se razvila srednjeveška mesta in kaj vse je prinesel novi vek? Na razstavi Slovenska zgodovina, prvi pri nas, ki zajema celotno zgodovino tega območja od prazgodovine pa vse do danes, se učenci in dijaki spoznajo s ključnimi dejavniki, ki so odločilno vplivali na izoblikovanje slovenske identitete in nastanek naše samostojne države Slovenije. Vse to in še več ponuja sodobno zasnovana razstava, ki obiskovalcem s pomočjo fotografij, predmetov, filmov in strokovnega vodstva približa delček naše bogate zgodovine.

Vodstvo po razstavi Slovenska zgodovina bo na voljo do konca decembra 2026, saj pripravljamo novo stalno razstavo o zgodovini Ljubljanskega gradu, ki bo na ogled v šolskem letu 2027/28.

UMETNIŠKA SVOBODA

SKORAJ BI OSTAL ZAPRT!?!

Avtonomni kulturni center Metelkova mesto velja za enega najbolj barvitih kottičkov Ljubljane, vendar njegova zgodovina ni bila vedno prijazna. Skozi zgodovino je bilo območje zaznamovano z izživiljanjem nad človeškim telesom, saj je bil prav ta predel mesta namenjen mestnemu morišču, konec 19. stoletja pa so ga zasedle vojaške enote: Ljubljana je dobila vojašnico z zaporom, ki je bila v uporabi vse do leta 1991. Danes je Metelkova mesto sinonim za alternativno kulturo in umetnost; v nekdanjem zaporu je Hostel Celica, ki ga upravlja Ljubljanski grad, eden izmed najbolj unikatnih hostlov na svetu, vendar pot do tega laskavega naziva ni bila lahka ...

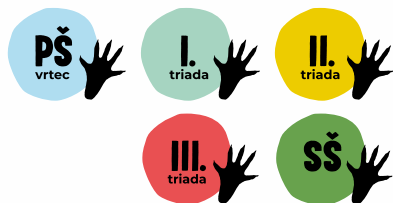
Na vodenem ogledu Umetniška svoboda, ki je namenjen učencem tretje triade osnovnih šol ter srednješolskim skupinam, spoznamo zgodovino ter pomembnost AKC Metelkova Mesto, nato pa se odpravimo v Hostel Celica, kjer bomo videli, kako je umetnost »osvobodila« nekdanji zapor in ga spremenila v enega izmed najbolj svojevrstnih in znanih hostlov na svetu.

KAJ?
 Vodeni ogled AKC Metelkova Mesto in Hostla Celica
KAKO DOLGO?
 45 minut
KOLIKO?
 Cena: 3 EUR/osebo
KJE?
 recepcija Hostla Celica (Metelkova 8, 1000 Ljubljana)

MOJA LJUBLJANA

KAJ?

Ogled lutkovne predstave in Ljubljanskega gradu

KAKO DOLGO?

180 minut

KOLIKO?

Cena: 14 EUR/osebo (vključuje povratno vozovnico za vzpenjačo)

KJE?

Lutkovno gledališče Ljubljana (Krekov trg)

INFORMACIJE IN NAJAVE:

Špela Juntos, Lutkovno gledališče Ljubljana, tel.: 01 / 300 09 76 ali e-naslov: organizacija@lgl.si

Šolska skupina si najprej ogleda izbrano lutkovno ali dramsko predstavo v Lutkovnem gledališču Ljubljana in se nato spozna z delovanjem gledališča. Sledi vožnja s tirno vzpenjačo na Ljubljanski grad, kjer se udeleži vodenega ogleda po Ljubljanskem gradu, ki ga ustrezno prilagodimo starostni skupini. Po zaključenem raziskovanju srednjeveške trdnjave se lahko povzpne še na Razgledni stolp in si ogleda katero izmed stalnih razstav na gradu: Virtualni grad, Slovensko zgodovino, Kaznilnico ali Lutkovni muzej.

Seznam predstav Lutkovnega gledališča Ljubljana najdete na www.lgl.si.

Z ODRA V MUZEJ

KAJ?

Ogled lutkovne predstave in Lutkovnega muzeja

KAKO DOLGO?

180 minut

KOLIKO?

Cena: 13 EUR/osebo (vključuje povratno vozovnico za vzpenjačo)

KJE?

Lutkovno gledališče Ljubljana (Krekov trg)

INFORMACIJE IN NAJAVE:

Špela Juntos, Lutkovno gledališče Ljubljana, tel.: 01 / 300 09 76 ali e-naslov: organizacija@lgl.si

Ogledu katerekoli lutkovne ali dramske predstave s programa Lutkovnega gledališča Ljubljana sledi obisk Lutkovnega muzeja na Ljubljanskem gradu, kjer se šolske skupine seznanijo s posameznimi mejniki slovenskega lutkarstva, različnimi lutkovnimi tehnikami (v katerih se učenci preizkusijo tudi sami) in drugimi posebnostmi lutkovnega gledališča.

S programi Lutkovnega muzeja šolske skupine spoznavajo slovensko lutkovno zgodovino, različne lutkovne tehnike in širijo znanje o lutkovni umetnosti. Vodeni ogledi med drugim poudarjajo pomen ohranjanja lutkovne dediščine.

Seznam predstav Lutkovnega gledališča Ljubljana najdete na www.lgl.si.

LUTKOTEKA

KAJ?

Ogled historične lutkovne predstave in Lutkovnega muzeja

KAKO DOLGO?

180 minut

KOLIKO?

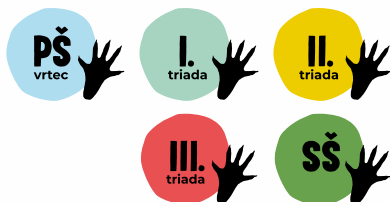
Cena: 13 EUR/osebo (vključuje povratno vozovnico za vzpenjačo)

KJE?

Lutkovno gledališče Ljubljana (Krekov trg)

INFORMACIJE IN NAJAVE:

Špela Juntos, Lutkovno gledališče Ljubljana, tel.: 01 / 300 09 76 ali e-naslov: organizacija@lgl.si

Lutkoteka oživlja najstarejše lutkovne predstave, ki so še posebej navdušile občinstvo in zaznamovale gledališki spomin. Po ogledu ene izmed lutkotečnih predstav, Doktor Faust (1938), Žogica Marogica (1951) ali Sapramiška (1986), sledi ogled Lutkovnega muzeja na Ljubljanskem gradu. S programi Lutkovnega muzeja šolske skupine spoznavajo slovensko lutkovno zgodovino, različne lutkovne tehnike in širijo znanje o lutkovni umetnosti. Vodeni ogledi med drugim poudarjajo pomen ohranjanja lutkovne dediščine.

Seznam predstav Lutkovnega gledališča Ljubljana najdete na www.lgl.si.

OB OBISKU
GRADU NE
SPREGLEJTE

GRAJSKO OROŽJE

Ljubljanski grad je stoletja varoval mesto in pokrajino pod seboj. Za njegovim obzidjem je domovala tudi velika orožarna, v kateri so hranili raznovrstno bojno opremo, topništvo, strelivo in druge potrebščine za obrambo dežele. Od te vojaške opreme so se do danes ohranili le skromni ostanki. Kakšno je bilo videti orožje, ki so ga na slovenskem območju uporabljali ob koncu srednjega veka, ob verodostojno rekonstruiranih primerkih spoznamo na razstavi Grajsko orožje.

VIRTUALNI GRAD

Animirani sprehod po zgodovini je obogaten s stereoskopsko projekcijo, prostorskim zvokom in posebnimi učinki. Dvanajstminutno projekcijo je mogoče spremljati kot 4D doživetje, možen je ogled šestminutne različice, prilagojene za najmlajše.

Virtualni grad se nahaja pod Razglednim stolpom. Pridite in si oglejte, kako zanimiva je grajska zgodovina vse od prazgodovine do današnjih dni.

**Na voljo do
10. januarja
2027!**

KAZNILNICA

Stalna razstava, katere postavitev temelji na kombinaciji prezentirane stavbne dediščine samic, ki so bile zgrajene v drugi kaznilniški fazi (1868–1895), in vsebinah, ki pojasnjujejo vlogo celotnega gradu v 19. in v začetku 20. stoletja. Izjemno privlačni so razstavljeni originalno stavbno pohištvo, kronološka predstavitev obdobjev v razvoju kaznilnice in navidezna resničnost – hologram, ki ga spremlja generirani zvok.

KAZEMATE KO ILUSTRACIJE OŽIVIJO - PROSTORSKA PROJEKCIJA

Skozi stoletja so Kazemate menjavale svojo vlogo. Dandanes jih napolnjujejo svetloba in barvni odtenki slikarskih mojstrov, saj trenutno gostijo prostorsko projekcijo izbranih del slovenskih impresionistov, novembra pa bodo v sodelovanju z Mladinsko knjigo zasijale v novi luči: zaživel bo sodoben prikaz izbranih ilustracij slovenskih ilustratorjev.

Sodobna projekcija prinaša domišljjsko doživetje, pri katerem umetnost oživi v igri svetlobe, gibanja in zvoka. Vabljeni v svet vizualnega pripovedovanja – v prostor, kjer podobe nagovarjajo čustva in prebujajo domišljijo.

PROGRAMI V BROŠURI SE IZVAJAJO VSE LETO, POTREBNA PA JE PREDHODNA NAJAVA.

Javni zavod Ljubljanski grad
Grajska planota 1, p.p. 72
Si - 1001 Ljubljana
tel: + 386 1 306 42 30
e - pošta: info@ljubljangrad.si

 Ljubljanski grad

 ljubljangrad

 ljubljangrad.si

Izdal: Javni zavod Ljubljanski grad | Zanj: Mateja Avbelj Valentan, direktorica

Avtorji besedil: Marko Brunskole, Petra Kučič, Andreja Dular, Anka Hančič,
Nadja Ocepek, Anže Ravnikar, Tjaša Juhart

Uredili: Petra Kučič in Andreja Dular

Fotografije, ilustracije in render: Sara Bano, Andrej Blatnik, Urška Boljkovac, Miha Hančič, Primož Hieng, Arne Hodalič,
Zala Kalan, Miha Mally, Nadja Ocepek, Domen Pal, Matevž Paternoster, Tilen Sepič, Blaž Žnidarič, Nada Žgank, Andrej
Blatnik: z dovoljenjem MGML, arhiv MGML – Plečnikova zbirka, arhiv Ljubljanskega gradu, arhiv Lutkovnega gledališča
Ljubljana, Ančka Gošnik Godec, Marlenka Stupica, arhiv Mladinske knjige, Ada Hamza

Lektorica: Dušanka Pene | Oblikovanje: Tjaša Štempihar | Ljubljana, junij 2026

Javni zavod Ljubljanski grad si pridržuje pravico do sprememb v programu. Ljubljanski grad je kulturni spomenik z
izjemno kulturno vrednostjo, zato upoštevajte in spoštujte pravila, ki veljajo na njem.

KAKO DO NAS?

Do nas lahko pridete
s potniškim prometom;
avtobus vas lahko odloži
na Krekovem trgu.

Pot nadaljujete:

- **peš po sprehajalnih poteh**
(10–15 min),

- **s tirno vzpenjačo.**

Spodnja postaja vzpenjače je na
Krekovem trgu, vozi vsakih 10 minut.

KAKO REZERVIRAM OGLED ALI DELAVNICO?

- **po elektronski pošti**
virtualni-grad@ljubljangrad.si
- **po telefonu** 01 / 232 99 94
(od ponedeljka do petka od 9. do 15. ure)
- **več informacij**
www.ljubljangrad.si